Bijlage: Toelichting passages eerste conceptversie, opmerkingen VWS en actie

Hieronder leest u per stap van de afstemming van het rapport door Grant Thornton per passage de opmerkingen van VWS en wat daarmee is gebeurd.

Stap 1: voorleggen concept bevindingen aan direct belanghebbenden

VWS is niet bij deze afstemming betrokken geweest.

Stap 2: voorleggen concept rapport aan opdrachtgever

Per wijziging leest u eerst de passage uit het eerste concept van het GT rapport te lezen, daarna de letterlijke opmerking van VWS en het resultaat zoals verwerkt in het tweede concept van het GT rapport.

I

Eerste concept rapport

Uit de aan ons ter beschikking gestelde e-mailcommunicatie en uit de interviews blijkt dat er bij verschillende partijen binnen het LCH weerstand en wantrouwen bestond ten opzichte van RGA. RGA zou zich richting VWS en in de media presenteren als 'de partij die de zorg zou gaan redden', zou zich niet aan wat geïnterviewden noemen de 'FairPlay-regels' houden en zou voor eigen gewin opereren. RGA was een nieuwe partij in de markt, was zeer recent opgericht en had geen track record in de zorg. Binnen het LCH bestond de indruk dat RGA op zoek was naar informatie zoals leveranciersbestanden en kwaliteitsspecificaties, die ze mogelijk voor eigen gewin zouden willen inzetten.

Uit de aan ons ter beschikking gestelde e-mailcommunicatie blijkt dat in overleg tussen VWS en het LCH besloten is dat het beter zou zijn om RGA betrokken te houden. De letterlijke tekst in een e-mail van de voormalig ***functionaris*** *LCH aan verschillende personen binnen het LCH en aan de* ***functionaris*** *VWS luidt: "… xxx citeerde daarbij President Lyndon Johnson toen hij het had over een gevaarlijke concurrent: "It's probably better to have him inside the tent pissing out than outside the tent pissing in."…*

VWS opmerking

Intern gebruik? Krijgen wij de gespreksverslagen?
Fair play noemen hier belangrijk?

Kan er een soort generieke duiding van het wantrouwen worden gegeven zonder in details te hoeven treden? Je proeft in alles het wantrouwen en de details lijken t.o.v. de conclusie niet ter zake doende.

Wat zijn de fair play regels bijvoorbeeld?

Tweede concept rapport

De alinea is verwijderd.

II

Eerste concept rapport

4.4 Concept samenwerkingsovereenkomst VWS-LCH

In het Convenant Landelijk Consortium Hulpmiddelen wordt gerefereerd aan een samenwerkingsovereenkomst tussen het LCH en VWS. Van de senior juridisch adviseur VWS begrijpen we dat dit document nooit is gefinaliseerd.

VWS opmerking:

Kunnen we die paragraaf verwijderen?

Actiepunt voor de directie om dit wel verder uit te zoeken.

Tweede concept rapport

De alinea is verwijderd.

III

Eerste concept rapport

Een aantal van de geïnterviewden geeft aan dat er een bepaalde druk werd uitgeoefend op het tekenen van de order. De **functionaris** LCH licht hierover toe dat de RGA order een lang voortraject had doorlopen en dat het derhalve van belang was dat die order, toen alle benodigde documentatie was aangeleverd en na mondeling akkoord door **functionaris** VWS, met prioriteit beoordeeld moest worden (door de beoordelaars in de opvolgende processtap) om problemen met de leveranciers, maar ook met de Chinese overheid, te voorkomen. Daarom heeft hij LCH verzocht de order met voorrang te verwerken.

VWS opmerking:

Waaruit bleek dat er druk er was?
De zin erna roept ook vragen op.

Tweede concept rapport

De alinea is verwijderd.

IV

Eerste concept rapport

In de aan ons ter beschikking gestelde e-mailcommunicatie wordt een aantal maal gesproken over mogelijke politieke druk, die van invloed zou zijn geweest op het plaatsen van deze order. Daarbij wordt ook de relatie met China genoemd. Ten aanzien van deze opmerking licht de **functionaris** VWS toe dat zijn opdracht was om te zorgen dat er nooit meer een tekort zou zijn. Hij licht toe dat toewijzing en goedkeuring van orders plaatsvond op basis van drie criteria: prijs, volume en kwaliteit. Op elk van deze drie criteria wordt in het vervolg van dit hoofdstuk nader ingegaan. Een andere geïnterviewde licht toe dat er, op het moment dat de RGA order liep, ook een andere order liep bij een Chinees overheidsbedrijf die was afgekeurd. Deze afkeuring en de eerdere discussie omtrent mogelijke nepcertificaten vanuit de fabrieken die de RGA order zouden produceren, zorgde voor druk op de relatie met de Chinese overheid. Deze toelichting lijkt bevestigd te worden door een bericht in de media van 29 maart 2020, waarin wordt gesproken over het afkeuren van 600.000 mondmaskers uit China en een twitterbericht van 29 maart 2020 van de heer Van Rijn waarin hij schrijft: '*Vandaag met de Chinese ambassadeur Xu Hong gesproken over de afgekeurde mondkapjes. Maar ook mijn dank uitgesproken aan China voor hun steun om het coronavirus in NL te bestrijden….*'. Ook de hiervoor genoemde geïnterviewde licht daarbij toe dat de uiteindelijke beslissing om te bestellen is ingegeven door prijs, volume en kwaliteit.

VWS opmerking:

Voor de conclusie doet dit niet ter zake toch? Dit hele stuk mag er uit.'

Hoe relevant zijn de commerciële data voor dit rapport?

Tweede concept rapport

De alinea is verwijderd.

V

Eerste concept rapport

5.2.3 (Social) Media

Omdat **contactpersoon RGA** een van de oprichters en aandeelhouders van RGA, betrokken is bij de totstandkoming van de contacten met LCH en de orders, beschrijven wij hierna de uitkomsten van onderzoek naar uitingen en publicaties in (social) media. **contactpersoon RGA** is actief op Twitter en hij is regelmatig zichtbaar in de media (zowel kranten als televisie), waar hij toelichting geeft op mondkapjes in het algemeen, (Stichting) Hulptroepen.nu en het doel van deze stichting, en zakendoen in China. In de media wordt **contactpersoon RGA** onder andere beschreven als politiek activist, lobbyist, opiniemaker, ondernemer, toezichthouder in de zorg en er wordt aangegeven dat hij 'meeschrijft' aan het CDA verkiezingsprogramma. In een NRC artikel van 29 mei 2020, naar aanleiding van een interview met **contactpersoon RGA** wordt geschreven dat de 'Hulptroepen Alliantie' zonder winstoogmerk handelt. Op Twitter geeft **contactpersoon**

RGA eveneens aan dat 'Hulptroepen het om niet doet'. In de door ons aangetroffen media-uitingen wordt Relief Goods Alliance niet genoemd.

Gegeven de doelstelling en scope van ons onderzoek hebben wij niet gesproken met **functionaris RGA** of andere bij Hulptroepen.nu betrokken personen of partijen.

VWS opmerking
Wat is de toegevoegde waarde van dit kopje?
Kan dit door een zin vervangen worden?

Kan dit worden "Gegeven de doelstelling.....is dit binnen LCH en VWS onderzocht"

Tweede concept rapport
Het kopje en de alinea is weggelaten en vervangen door:

Gegeven de doelstelling en scope van ons onderzoek hebben wij niet gesproken met de bestuurders en andere betrokken personen of partijen van Hulptroepen.nu en RGA.

VI

Eerste concept rapport
Een aantal van de geïnterviewden geeft aan dat zij deze overweging begrijpen in de druk en hectiek die op dat moment speelde. Op het moment dat de order werd geplaatst was nog niet duidelijk wat de vereisten rondom het dragen van mondkapjes zouden worden en zou voor een tweede keer 'nee' verkopen kunnen leiden tot een politiek debacle.

VWS opmerking
Dit staat haaks op de druk toch.=> hier lijkt er sprake te zijn van begrip voor de druk en hectiek. Hoe moet dit worden gezien t.o.v. van de druk die eerder wordt beschreven? Het gaat toch om dezelfde case?

Tweede concept rapport
De tekst is aangepast in:

Tijdens interviews is tevens aan ons toegelicht dat op het moment dat de order werd geplaatst nog niet duidelijk was, wat de vereisten rondom het dragen van mondkapjes zouden worden voor verschillende beroepsgroepen, en zou voor een tweede keer 'nee' verkopen kunnen leiden tot een politiek debacle.

VII

Eerste concept rapport
Ook de geïnterviewden bevestigen dat de juiste certificaten waren overgelegd, dan wel dat er geen vraagtekens waren bij de kwaliteit, op het moment dat de orders werden getekend. Een van de geïnterviewden voegt hieraan toe dat er (in algemene zin) vaak sprake was van nepcertificaten, maar dat de inkopers bedreven waren om dit te signaleren. Hij voegt daaraan toe dat de order niet getekend zou zijn als er twijfel zou zijn geweest over het (uiteindelijke) CE certificaat.

Uit de testresultaten van het RIVM kwam naar voren dat er grafeen aanwezig was in de mondmaskers. Dit kan worden herleid uit verschillende e-mailconversaties tussen medewerkers van VWS, het LCH en RGA in de periode juli en augustus 2020.

Ten aanzien van de tests door het RIVM wordt door een aantal van de geïnterviewden toegelicht dat er twijfel bestond over de door het RIVM uitgevoerde tests. Een van de geïnterviewden licht toe: '…Een moeilijk onderwerp was de kwaliteitskeuring van het RIVM. Strikt genomen, als je een CE-certificaat hebt, is het artikel goed. Bij mondkapjes was dusdanig veel aan de hand dat het LCH aan het RIVM gevraagd heeft om bij het distributiecentrum te komen om de producten te testen in een teststraat. Er is heel veel discussie met het RIVM geweest over producten die werden afgekeurd, ondanks dat het om een leverancier ging die al tien jaar goede producten leverde…'. Een andere geïnterviewde licht toe: '…het RGA masker was gemaakt met innovatieve oplossingen. Er

is over de hele periode steeds discussie geweest over kwaliteit en testvereisten voor alle maskers. Daar heeft het LCH juist veel aandacht aan besteed…'.

VWS opmerking
Wat is de toegevoegde waarde van de alinea over het RIVM?
Kan deze hele alinea weggehaald worden?

Tweede concept rapport
De tekst is aangepast in:
Ook de geïnterviewden bevestigen dat de juiste certificaten waren overgelegd, dan wel dat er geen vraagtekens waren bij de kwaliteit, op het moment dat de orders werden getekend. Een van de geïnterviewden voegt hieraan toe dat er (in algemene zin) vaak sprake was van nepcertificaten, maar dat de inkopers bedreven waren om dit te signaleren. Hij voegt daaraan toe dat de order niet getekend zou zijn als er twijfel zou zijn geweest over het (uiteindelijke) CE certificaat.

Uit de testresultaten van het RIVM kwam naar voren dat er grafeen aanwezig was in de mondmaskers. Dit kan worden herleid uit verschillende e-mailconversaties tussen medewerkers van VWS, het LCH en RGA in de periode juli en augustus 2020.

VIII

Eerste concept rapport
Een **functionaris** LCH heeft op 16 juli 2020 een memo geschreven waarin hij alle stappen rondom de RGA order, en zijn zorgen daarover, achteraf beschrijft. Ten aanzien van het CE certificaat is in het memo het volgende opgenomen: '… Op woensdagochtend 22 april 2020 werd er tijdens de Team Trade Standup gevraagd of iemand mee kon kijken naar de certificering van maskers. Ik heb mijn hulp hiervoor toen aangeboden en ben direct naar de vergaderzaal meegegaan omdat de betreffende leverancier daar al zat te wachten. Het bleek om Relief Goods Alliance (RGA) te gaan, toen vertegenwoordigd door **contactpersoon RGA**. Ook de **functionaris** LCH van VWS was aanwezig. RGA had aanvullende documentatie meegenomen om aan te tonen dat de door hen aangeboden maskers correcte certificeringen hebben. Ik heb dit ter plekke beoordeeld en alles leek op het vlak van (CE) certificering kloppend te zijn.

Ook de geïnterviewden bevestigen dat de juiste certificaten waren overgelegd, dan wel dat er geen vraagtekens waren bij de kwaliteit, op het moment dat de orders werden getekend.

VWS opmerking:
Geen opmerking, dit is mondeling toegelicht.

Tweede concept rapport
De tekst is aangepast in:

De geïnterviewden lichten toe dat de kwaliteit van de ingekochte producten gewaarborgd werd door controle vooraf op de zogenaamde CE certificaten en het testen van een proeforder. In relatie tot de RGA orders stuurt een **functionaris** LCH op 20 april 2020 een e-mail aan de **contactpersoon** RGA, waarin hij schrijft dat de geleverde CE certificaten onjuist dan wel 'nep' zijn en geeft hij aan dat hij een negatief advies zal geven aan het management van het LCH om deze order te plaatsen. Een **functionaris** LCH heeft op 16 juli 2020 een memo geschreven waarin hij alle stappen rondom de RGA order, en zijn zorgen daarover, achteraf beschrijft. Ten aanzien van het CE certificaat is door de **functionaris** in zijn memo opgenomen dat hij op basis van aanvullende documentatie op 22 april 2020 uiteindelijk heeft vastgesteld dat alles op het vlak van (CE) certificering kloppend leek te zijn.

IX

Eerste concept rapport

Ook roept het feit dat de meegestuurde order request formulieren ingevuld en getekend zijn door **Functionaris** RGA vragen op bij een aantal van de geïnterviewden.

VWS opmerking:

Functionaris RGA kan uit het document, graag de functie benoemen. Is de ondertekening dan akkoord?

Tweede concept rapport

De zin is verwijderd.

X

Eerste concept rapport

CE certificaten onjuist dan wel 'nep' zijn

VWS opmerking:

Alleen tekst gemarkeerd.

Tweede concept rapport

Dit is in het tweede concept blijven staan.

Stap 3: toesturen aangepast concept rapport aan opdrachtgever

Op deze versie van het rapport heeft VWS geen opmerkingen geplaatst.

Stap 4: anonimiseren en tweede afstemmingsronde

GT geeft aan in deze stap vier passages te hebben aangepast.

1. Toevoeging van een paragraaf over de betaalafspraken en betalingen (paragraaf 6.1.4).
2. Verplaatsen van tekst van de paragraaf inzake de analyse van de prijs naar twee andere paragrafen in het rapport (paragraaf 6.3.2 respectievelijk normenkader).
3. Aanpassing van een passage naar meer neutrale (feitelijke) beantwoording en verwijdering van een passage die gebaseerd was op de (persoonlijke) mening van een geïnterviewde.

Deze passages zijn aangepast na mondelinge afstemming, hier is dus geen schriftelijke reactie van VWS op weer te geven.

4. Aangepaste en verwijderde passage waar op het eerste concept rapport door VWS op is gereageerd. Hieronder de passage uit het eerste concept, de opmerking van VWS en de passage uit het tweede concept. Volledigheidshalve de laatste aanpassing die GT ten aanzien van deze tekst heeft gedaan. De verwijderde passage is mondeling besproken met VWS.

XI

Eerste concept rapport

Een aantal van de geïnterviewden geeft aan dat zij deze overweging begrijpen in de druk en hectiek die op dat moment speelde. Op het moment dat de order werd geplaatst was nog niet duidelijk wat de vereisten rondom het dragen van mondkapjes zouden worden en zou voor een tweede keer 'nee' verkopen kunnen leiden tot een politiek debacle.

VWS opmerking

Dit staat haaks op de druk toch.=> hier lijkt er sprake te zijn van begrip voor de druk en hectiek. Hoe moet dit worden gezien t.o.v. van de druk die eerder wordt beschreven? Het gaat toch om dezelfde case?

Tweede concept rapport

Deze tekst is aangepast in:

Tijdens interviews is tevens aan ons toegelicht dat op het moment dat de order werd geplaatst nog niet duidelijk was, wat de vereisten rondom het dragen van mondkapjes

zouden worden voor verschillende beroepsgroepen, en zou voor een tweede keer 'nee' verkopen kunnen leiden tot een politiek debacle.

Definitieve rapport

Aangepast:
Tijdens interviews is tevens aan ons toegelicht dat op het moment dat de order werd geplaatst nog niet duidelijk was, wat de vereisten rondom het dragen van mondkapjes zouden worden voor verschillende beroepsgroepen, en zou voor een tweede keer 'nee' verkopen kunnen leiden tot politieke en maatschappelijke verontwaardiging.

Verwijderde passage:
Een van de geïnterviewde inkopers plaatst de order van 40.000.000 stuks in de totale inkoop aan hulpmiddelen die door het LCH is gecoördineerd, waarbij voor meer dan 1 miljard euro beschermingsmiddelen zijn ingekocht. Hij noemt de order in dit kader een 'kleinigheid' en geeft aan dat er bij bestelling al was besproken dat eventuele overschotten ter beschikking gesteld zouden worden aan ontwikkelingslanden.